

Vijf verhaalkubussen over Plato's meesterwerk De Republiek (Politeia)

Scroll omlaag voor de kubussen

© Frederik Boven, 2014 (www.frederikboven.nl)

De posters zijn te gebruiken onder creative commons licentie *Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen*.

Zie <http://creativecommons.nl>

De kubussen uitprinten op A3-formaat, uitsnijden en vouwen. Eventueel passen ze dan in een fotokubus van 8,4 of 8,5 cm.

De Republiek van Plato

Deze vijf kubussen vertellen het verhaal van Plato's beroemde dialoog *De Republiek*.

Leg de kubussen op volgorde en draai om verschillende lijnen van het verhaal te verkennen.

DE MYTHE OVER ER

slagveld

Een soldaat genaamd 'Er' vecht op het slagveld.

DE GROTVERGELIJKING

Voordat hij onderwezen is zit de leerling vastgebonden in een grot.

BEGINSITUATIE

Het beginpunt van de reis kan alles zijn wat vertrouwd is. Bij Plato is het beginpunt:

1. Zintuiglijke ervaring
2. Gewoonten en tradities
3. Culturele (rol)modellen
4. De gevestigde politiek

DE RECHTVAARDIGE FILOSOOF

Bekende

Mislukte poging om rechtvaardigheid te begrijpen binnen de bekende kaders.

NAAR DE PIRAEUS

Socrates en Glaucon verlaten samen hun woonplaats Athene

In **De Repubiek** beschrijft Plato een aantal keer een rondreis: een reis die op hetzelfde punt eindigt als hij begint

In elk van deze reizen gaat iemand door vijf fasen heen.

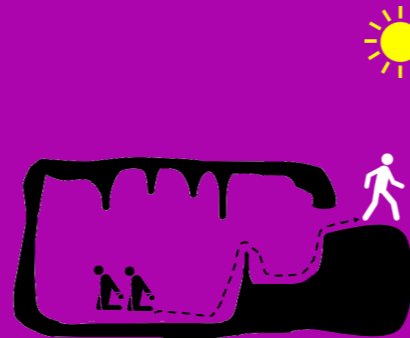

DE MYTHE OVER ER

Er wordt gedood en zijn ziel verlaat zijn lichaam.

DE GROTVERGELIJKING

De leerling-filosoof wordt losgemaakt en klimt de grot uit.

NAAR DE PIRAEUS

Socrates en Glaucon wandelen omlaag naar de Piraeus (het havengebied)

AFSTAND NEMEN VAN HET BEKENDE

Om plaats te maken voor iets nieuws, moet je eerst het oude achter je durven laten.

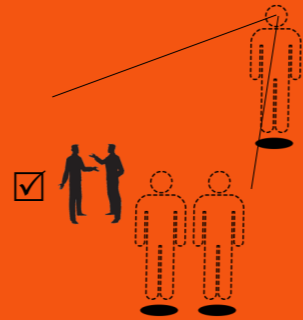
Plato gebruikt verschillende metaforen voor dit proces: weglopen, je omdraaien, een andere kant op kijken, sterven.

DE RECHTVAARDIGE FILOSOOF

Een rechtvaardige filosoof moet het bekende verlaten, onder dwang.

DE MYTHE OVER ER

Er kijkt toe hoe andere zielen een nieuw levenslot kiezen.

1. Beginpunt: het bekende

2. Afstand nemen van het bekende

3. Nieuw inzicht ontvangen

4. Terugkeren naar het bekende

5. Terug op hetzelfde punt

DE GROTVERGELIJKING

Als de leerling gewend is aan het felle zonlicht krijgt hij nieuwe inzichten.

NIEUW INZICHT ONTVANGEN

Volgens Plato is nieuw inzicht een gift. Je kunt het niet afdwingen en je hebt geen invloed op de inhoud. Plato vergelijkt het met met de vrouwelijke rol bij seks, die volgens hem passief is. Of met kijken in plaats van doen.

DE RECHTVAARDIGE FILOSOOF

Bekende

Buiten de bekende kaders leert de filosoof op een nieuwe wijze kijken.

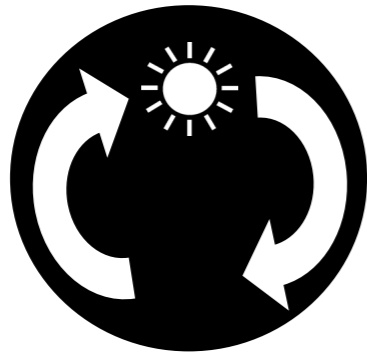
NAAR DE PIRAEUS

rechtvaardigheid

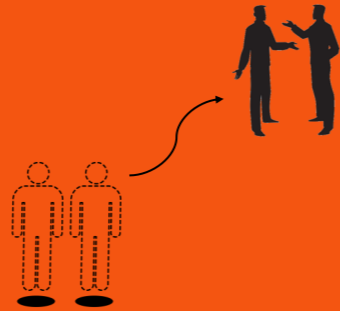
In het havengebied raken zij met vier man in gesprek over rechtvaardigheid

De 5 fasen vormen geen rechte lijn, maar een cirkel: je komt op hetzelfde punt weer uit.

DE MYTHE OVER ER

De andere zielen keren terug in een nieuw lichaam en een ander leven.

DE GROTVERGELIJKING

De leerling daalt als volwaardig filosoof de grot weer in.

TERUGKEREN NAAR HET BEKENDE

Na een vreemde plek bezocht te hebben keer je gewoonlijk terug naar huis. Je moet weer even wennen aan hoe het was. Plato vergelijkt dit met hoe je ogen eerst moeten wennen aan het donker als je uit het licht komt.

DE RECHTVAARDIGE FILOSOOF

De rechtvaardige filosoof keert terug naar het bekende, vrijwillig.

NAAR DE PIRAEUS

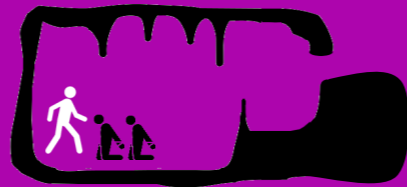
De terugkeer wordt onderboken en vindt niet plaats.

DE MYTHE OVER ER

Er keert terug in zijn oude lichaam en vertelt wat hij heeft gezien.

DE GROTVERGELIJKING

De filosoof wil de anderen losmaken, maar zij weigeren.

TERUG BIJ DE BEGINSTITUATIE

Bij een rondreis keer je terug op hetzelfde punt. De plaats is dezelfde, maar de reiziger is innerlijk veranderd.

De reiziger kan wel vertellen over wat hij heeft gezien en zo de beginsituatie veranderen.

DE RECHTVAARDIGE FILOSOOF

Bekende

De rechtvaardige filosoof is terug en probeert onrecht te voorkomen.

NAAR DE PIRAEUS

In plaats daarvan ontwerpen ze een nieuwe (rechtvaardige) stad.

© 2014

ontwerp kubussen
www.frederikboven.nl

ontwerp iconen
www.thenounproject.com

interpretatie

Andrea Nightingale, *Spectacles of Truth in Classical Greek Philosophy* (2004)

William H.F. Altman, *Plato the Teacher: The Crisis of the Republic* (2012)

